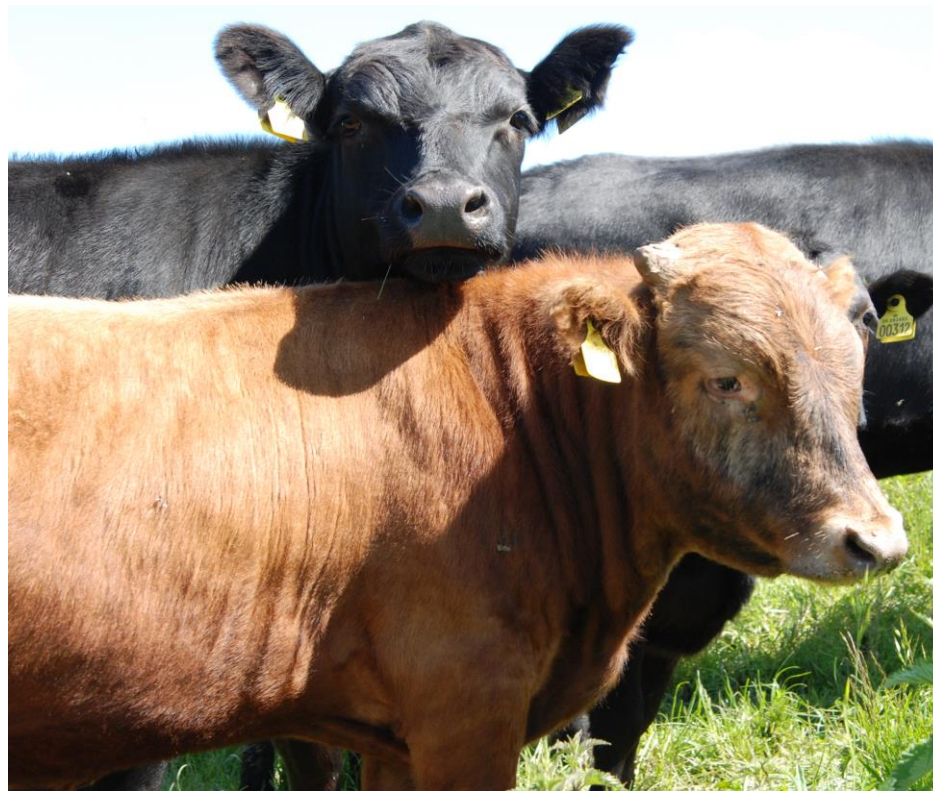

JORDBRUG OG NATUR

Landskonsulent Heidi Buur Holbeck

AU

D. 6. december 2016

HVAD ER SEGES?

- SEGES er en del af et landsdækkende samarbejde mellem 31 rådgivningsvirksomheder (Dansk landbrugsrådgivning)
- Vi formidler ny viden til DLBR virksomhederne, hvorfra mere end 2.000 konsulenter har den direkte kontakt til landmænd
- Dette to-lagede rådgivningssystem er unikt på verdensplan og understøtter en effektiv videnspredning

SEGES er med. Både når der skal sås, og når der skal høstes. Når det går op. Og når det går ned. Vi finder potentialerne i landbruget. Innovations, effektivitet og udvikling er vores udgangspunkt, når vi hjælper landmænd med at drive en sund og succesfuld virksomhed, der også har fokus på miljø og dyrevelfærd.

FORRETNINGSOMRÅDER

I SEGES har vi samlet de klogeste hoveder inden for landbruget. Vi har også fundet et knivskarpt hold af samarbejdspartnere. Og så har vi sørget for, at vejen fra kontor til jord er kort. Og effektiv.

I SEGES kan du få hjælp til ethvert tænkeligt spørgsmål inden for landbrug. Vores mange eksperter sidder klar til at gøre dig klogere på alt lige fra plante- og husdyrproduktion over miljø og økologi til økonomi og jura.

Herunder kan du se de enkelte forretningsområder og læse mere om, hvad SEGES kan hjælpe dig med. Du finder også gode eksempler på, hvordan vores arbejde virker på den anden side af skrivebordet.

Heste

Kvæg

Planter & Miljø

Videncenter for
Svineproduktion

Økologi

Økonomi &
Virksomhedsledelse

SÅDAN KAN PLANTER & MILJØ HJÆLPE DIG

Hos SEGES Planter & Miljø finder du eksperter, som følger og støtter udviklingen inden for hvert deres felt - for eksempel planteværn eller frø. Deres viden er unik, og de står klar til at rådgive din virksomhed.

 Dyrkning af planter	 Præcisionsjordbrug
 Miljø Planter & Miljø har en vigtig opgave i at analysere, hvordan lovforlag og nye regler påvirker landmænds produktion, miljø og naturen. ... Læs mere om miljøet	 Forsøg og test af planter, metoder og teknik
 Landskab	 It til planteproduktionen
	 Produktionsekonomi i planteproduktionen Her du brug for modelberegninger for, hvordan forskellige afgrødeskifter vil påvirke produktionsekonomien kan du få hjælp fra Planter & Miljø. ... Læs mere om økonomi i planteproduktionen
	 Teknik til marken Vi ved, hvordan maskinerne skal bruges og hvilke typer, der er bedst til forskellige opgaver. Derudover har vi også den nødvendige viden om love og regler for landbrugsmaskiner. ... Læs mere om teknik til marken

SEGES FORMIDLER VIDEN TIL DEN LOKALE LANDBRUGSRÅDGIVNING

Om SEGES

LandbrugsInfo

VSP

Søg

Byggeri Energi Fjerkræ Får Heste IT Jura Kvæg Ledelse Maskiner [Miljø](#) Planteavl Rådgivning Svin Tværfag

Miljø, klima og natur

Ammoniak og lugt
Grundvand
Grøn Vækst
Klima
Landmanden som vandforvalter
Miljøgodkendelse
Miljøtiltag
Måleret regulerings
Natur- og arealforvaltning
§ 3 beskyttet natur
Habitatdirektivets bilag IV arter
Natur-, kultur- og vildtpleje
Tilskudsordninger
Grønne regnskaber
Tilskud til naturpleje og naturprojekter
Vandløb, bræmmer og randzoner
Natur 2000

Du er her: LandbrugsInfo > Miljø, klima og natur > Natur- og arealforvaltning > Tilskudsordninger > Tilskud til naturpleje og naturprojekter

Tilskud til naturpleje og naturprojekter

Tilskud til pleje af græs- og naturarealer 2016 - Ansøgninger og afklaringer

- ▶ [Veiledning om tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer 2016.01.04](#)
- ▶ [Veiledning om tilskud til pleje af græs- og naturarealer](#)
- ▶ ["Tilskud til pleje af græs- og naturarealer". Husk, at der skete flere vigtige ændringer i reglerne i 2015](#)

Tilskud til pleje af græs- og naturarealer 2015 - Ansøgninger og afklaringer

- ▶ [Veiledning om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer 2015](#)
- ▶ [Faktaark om pleje af græs- og naturarealer 2015](#)
- ▶ [Faktaark om nedsat græsningstryk](#)
- ▶ [Veiledning om fastsættelse af græsningstryk](#)
- ▶ [Veiledning om tilsagn til miljø- og økologjordninger samt miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger \(for tilsagn givet 1995-2014\)](#)
- ▶ [Har du fået tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer?](#)

Naturprojekter

- ▶ [Tilskud til Natura 2000 projekter](#)
- ▶ [Information om tilskudsordningen Særlige levesteder for Bilag IV-arter](#)

Tilskud til økologisk jordbrug

- ▶ [Regler for tilskud](#)

Se også

- ▶ [Natura 2000](#)

SEGES HAR OGSÅ KONTAKT TIL MYNDIGHEDER

- Kommuner – f.eks. via projektsamarbejde, faglig sparring og kurser
- SVANA og Naturstyrelsen – f.eks. regelafklaringer, løser konkrete projektopgaver
- NaturErhvervstyrelsen – f.eks. regelafklaringer, rådgivningskurser, indgår i arbejde omkring udvikling af nye støtteordninger og tilpasning af eksisterende

INDHOLD

- Naturgrundlaget i DK
- § 3 natur
- Biodiversitet
- Natura 2000
- Status for naturen
- Naturpleje som driftsgren
- Virkemidler: Tilskud til naturpleje
- HNV score
- Konflikter mellem natur og landbrug
- Rådgivning om natur

VÆRDIFULD NATUR I DANMARK

- Hvordan er den danske natur beskyttet?
- Hvor stor en andel af det danske landareal er beskyttet?
- Hvilke lysåbne naturtyper rummer flest arter?
- Hvordan er fordelingen af naturtyper i Danmark?

FAKTA OM NATURPLEJEN

- Det plejekrævende areal udgør samlet set ca. 342.000 ha (beskyttet natur).
- ca. 209.000 ha er § 3-arealer uden for Natura 2000.
- ca. 133.000 ha ligger i Natura 2000-områder.

FORDELING AF NATUR I DANMARK

Naturtype	Eng	Mose	Hede	Sø	Strandeng	Overdrev	Tør natur	Samlet
Areal (ha)	109.000	102.500	85.500	70.500	48.000	34.500	380.000	450.000
Antal	53.000	58.000	17.000	145.000	6.500	23.500	158.000	303.00
Andel	2,5%	2,4%	2,0%	1,6%	1,1%	0,8%	8,4%	10,4 %
Størrelse	2,0 ha	1,8 ha	5,0 ha	0,5 ha	7,4 ha	1,5 ha	2,4 ha	1,5 ha

Kilde: Aarhus universitet

NATURAREALER

- Antallet af plejekrævende lokaliteter i Danmark er over 122.000.
- Gennemsnitstørrelsen er ca. 2,4 ha.
- 85% af de plejekrævende lokaliteter er mindre end 5 ha.
- 80% af det plejekrævende areal er i privateje.

§ 3 NATUR

- Offentlige myndigheder har pligt til at pleje egne § 3-områder
- Private har ikke pligt til pleje (men der er rydningspligt)
- §3 natur udgør de vigtigste naturværdier
- Men også en række kulturpåvirkede arealer (primært kulturrenge)

§ 3 AREALER

- § 3 registreringerne er kun vejledende
- Altid de faktiske forhold der er afgørende for og et areal er omfattet af en § 3 beskyttelse
- Lodsejerne skal altid kontakte kommunen i tvivlstilfælde
- Nyt: Kommunerne skal registrere § 3 arealer i en 10 årig cyklus fremover

§ 3 SERVICEEFTERSYN

- Naturstyrelsens har via et serviceeftersyn gennemgået en lang række naturområder for at vurdere om de var § 3 beskyttet
- Kommunerne er myndighed og skal afgøre om de er enige med Naturstyrelsen
- Kommunerne skal over de næste år gennemgå alle uoverensstemmelsessagerne
- Årsager til uoverensstemmelse:
 - Dispensation uden opdatering
 - Ulovlig opdyrkning
 - Forkert registrering

§3 NATUR ER IKKE ENTYDIG

- Der er dog fortsat mange grænsetilfælde
- Primært for kulturrenge og overdrev
- Der mangler mere præcise retningslinjer og metode til vurdering af § 3 status
 - Hvad skal der til for at arealer er beskyttede?
 - Hvor høj kvalitet skal natur have for at være beskyttet?
- En § 3 udpegning kan have store konsekvenser for husdyrproduktioner ved udvidelser

AREALER BLIVER TIL § 3 BESKYTTEDE AREALER "OVER NATTEN"?

- Nej, Kriterier for beskyttelsen skal være opfyld
- Kommunen skal foretage en konkret vurdering, hvis landmænd spørger
- Naturen er dynamisk
- Fugtige arealer kan udvikle sig til beskyttet eng, men det kræver min. 7 – 10 år uden for omdrift
- Tørre arealer skal ligge i min. 15 – 30 år for at udvikle sig til overdrev
- Kvaliteten af § 3 naturen kan diskuteres – især for kulturrenge
- Driftshistorien ofte afgørende

HVAD ER BIODIVERSITET?

HAR DANMARK EN STRATEGI FOR BIODIVERSITET?

HVAD ER BIODIVERSITET?

- Biodiversitet betyder **mangfoldigheden af levende organismer**. Ordet er dannet af ordene "bio" der betyder liv og ordet "diversitet", der betyder forskellighed.
- Biodiversitet opgøres typiske ud fra **forskelligheden af arter, gener og økosystemer**, hvoraf arterne er det mest brugte mål for biodiversitet.
- Biodiversitet handler om at sikre så varieret et artssamfund som muligt for alle organismegrupper, dvs. både dyr, planter, svampe, mikroorganismer m.m. – altså også de mindre synlige arter som jordlevende mider, insekter, svampe og mange andre arter, som vi normalt ikke beskæftiger os meget med.
- De højerestående dyr og planter udgør samlet set kun en meget lille andel af alle arter

BIODIVERSITET

- Mål for biodiversitet handler om at sikre og bevare sjældne og truede arter, for at fastholde mangfoldigheden.

BIODIVERSITET....

Miljø ▾ Natur ▾ Landbrug ▾ Fødevarer ▾ Fiskeri ▾ Meld en regel ▾ 🔍

Du er her: Forside > Landbrug > Indsatsområder > Bier

Forside

Landbrug

Indsatsområder

Randzoner ⓘ

Antibiotikaresistens ⓘ

Veterinærforliget

Dyrevelfærd og -transport ⓘ

Genetiske ressourcer ⓘ

Økologi ⓘ

Bier

Honningbien er den vigtigste faktor i bevarelsen af mangeartede danske flora via sin bestøvning og derved fremme af plantediversiteten. Honningbien er også den vigtigste bestøver af jordbrugets planter i Danmark, hvor honningbiens bestøvning er anslået til at have en værdi på 1 milliard kr. om året. Derfor er en dalende bestand af honningbier problematisk i forhold til bestøvning af både danske marker og vilde flora. Bieavlne spiller således en essentiel rolle, når den danske biodiversitet skal bevares, og landmændene skal have bestøvet deres marker/træer.

Biavsstrategi

Miljø- og Fødevareministeriet ønsker at fremme, at honningbierne får bedre levevilkår i Danmark, og har derfor udviklet en biavsstrategi for perioden 2009-2013.

 Miljø- og Fødevareministeriet
Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning

Vand ▾ Natu

Forside / Nyheder / 2016 / dec / Minister vil beskytte bierne

2016

maj >

jun >

jul >

aug >

sep >

okt >

nov >

dec ▾

> Minister vil beskytte bierne

Minister vil beskytte bierne

 05-12-2016

Danmark træder ind i internationalt samarbejde om bestøvere, som fødevareproduktion er afhængig af.

Foto: Thomas Retsliff.

Bier, sommerfugle og insekter er truede arter, og langt de fleste af vores spiselige afgrøder er afhængige af bestøvning. Derfor har Danmark tilsluttet sig et internationalt samarbejde med lande, der vil kæmpe på tværs af grænser for at beskytte naturens

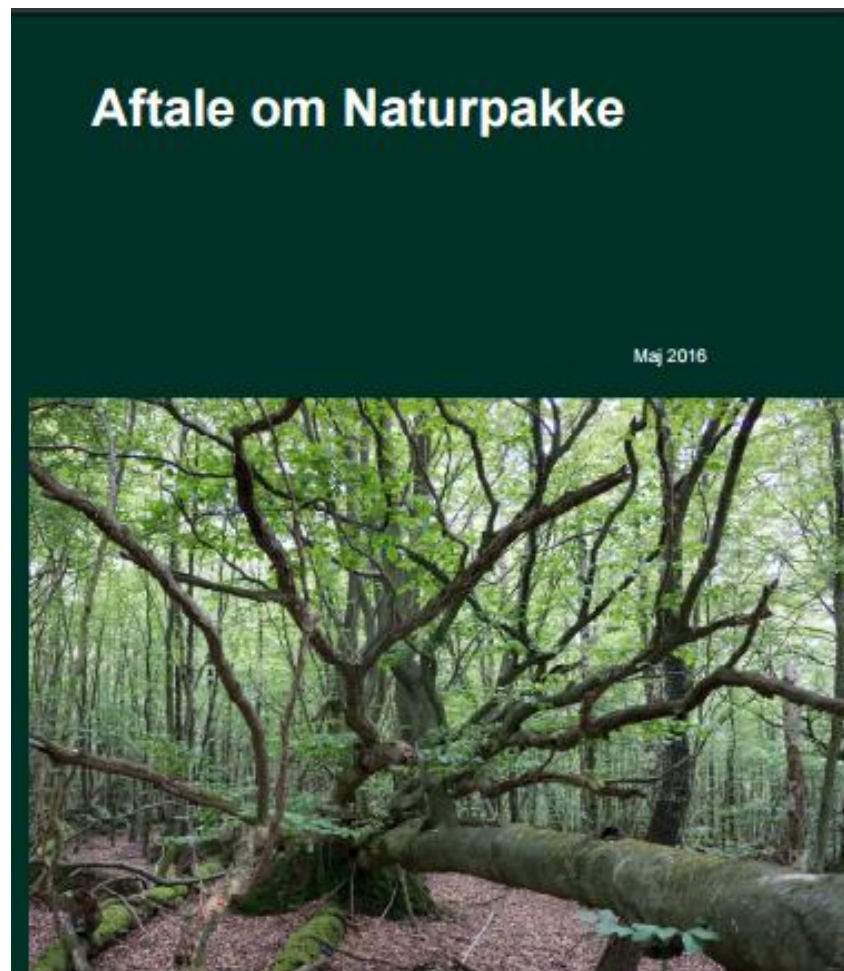
BIODIVERSITETSKONVENTIONEN

- Vedtaget i 2010 i Nagoya, Japan.
- Danmark har tilsluttet sig aftalen
- 20 delmål er fordelt på 5 overordnede strategiske målsætninger
- Der arbejdes i EU og nationalt på at konkretisere de nødvendige aktioner som følger af de 20 delmål.

DANMARKS BIODIVERSITETSSTRATEGI 2014-2020

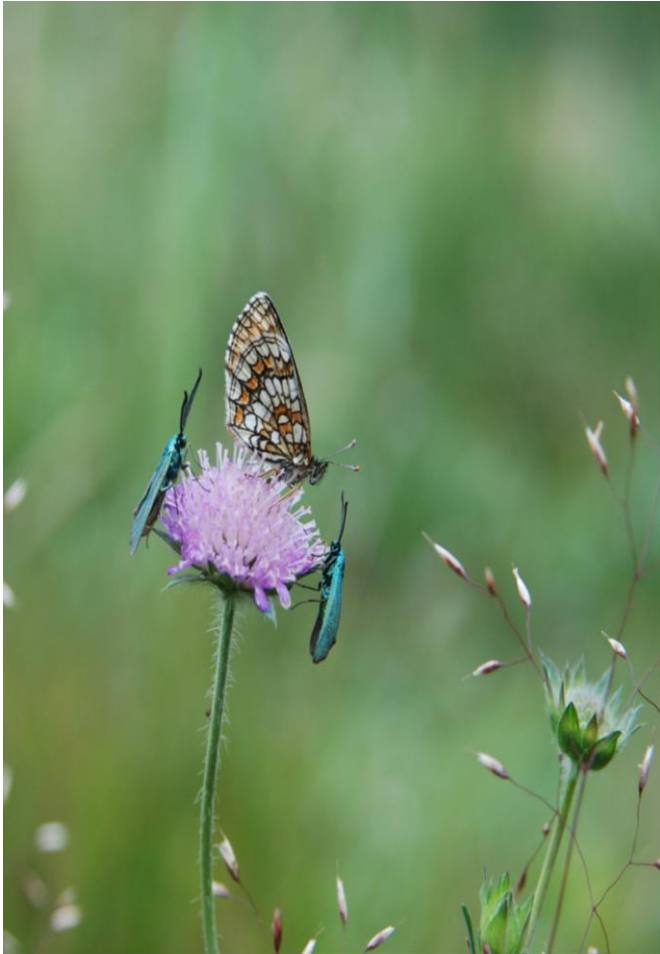
- Den forrige regering havde "**Naturplan Danmark**"
- Nuværende regering her "**Naturpakke**"

HVORDAN OMSÆTTER MAN BIODIVERSITETSMÅL I LET FORSTÅELIGT SPROG?

HVORDAN BØR NATUREN PRIORITERES?

Brandmandens lov:

1. BEVARE værdifulde arealer med høj naturværdi
2. BESKYTTE og forbedre delvist ødelagte arealer med potentielt høj naturværdi
3. GENOPRETTE og lave ny natur

NATURA 2000 PROCES

Danmark har ansvar for at sikre at arter og naturtyper truet på Europæisk plan bliver beskyttet og opnår fremgang

- Staten laver basisanalyser og Natura 2000 planer
- NaturErhvervstyrelsen udbyder tilskudsordninger
- Kommunerne skal efterfølgende lave handleplaner og sikre at den konkrete indsats sker - primært via frivillige aftaler
- Køre i 6 årige intervaller for natur og 12 årige for skov

INDHOLD I NATURA 2000-PLANERNE 2010 – 2015

DEN KONKRETE FORVALTNING

Mål:

At stoppe naturens tilbagegang i udpegede områder.

At sikre gunstig bevaringsstatus for de udpegede arter og naturtyper.

Indsats primært på eksisterende naturarealer

De 246 naturplaner indeholder følgende indsatser:

- 130.000 ha skal plejes (inkl. heder)
- 16.000 ha skal have ændret hydrologi
- 20.000 ha skov og værdifulde marinerev beskyttes

Indsatsen skal virke ved at:

- Hindre tilgroning – dvs. pleje af arealer
- Begrænse opsplitting af små naturarealer
- Forbedre vandstandsforholdene på visse naturarealer

2. GENERATION AF NATURA 2000 PLANER

Kommunerne har lavet udkast til handleplaner for perioden 2016-2021 for de Natura 2000-områder, som den enkelte kommune har ansvar for.

Fokus på:

- At færdiggøre indsatsen fra de første planer,
- At fortsætte arbejdet med at sikre naturpleje
- At tage hul på en strategisk indsats for etablering af sammenhængende naturarealer
- At gøre en indsats mod invasive arter og forbedre levesteder for truede ynglefugle.

Projekter i Natura 2000-områder:

Projektordning med 100% i tilskud

Tilskud til forberedelse til afgræsning (6.800 ha)

- Klargøring af arealer til afgræsning, opsætning af hegn, vandforsyning og fangfolde

Tilskud til rydning af tilgroede arealer (267 ha)

- Til at rydde tilgroede arealer for træer og buske og fjerne dem
- Skal finde skånsom og billig løsning

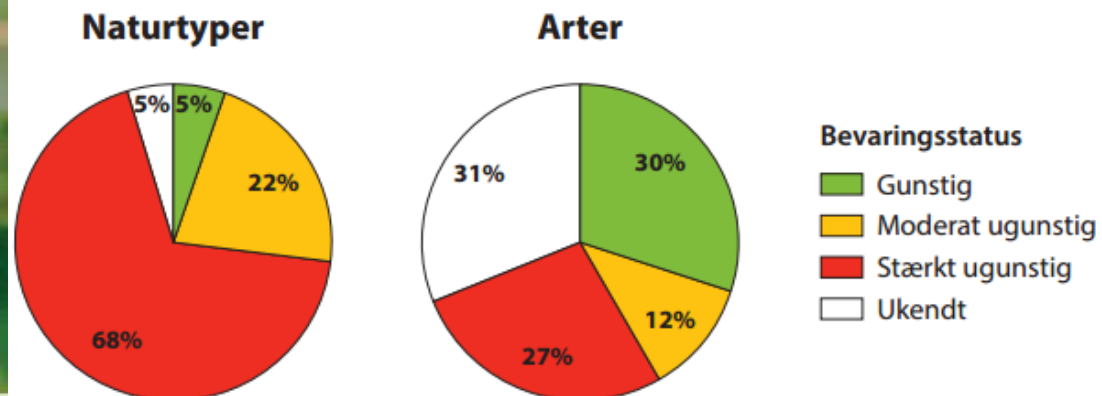
Tilskud til Tilskud til forundersøgelser og etablering af naturlige vandstandsforhold (2.000 ha)

- Afbryde dræn eller lukke afvandingsgrøfter

STATUS FOR NATUREN: 90 PROCENT AF NATURTYPERNE OG 39 PROCENT AF ARTERNE HAR UGUNSTIG BEVARINGSSTATUS.

BEVARINGSSTATUS FOR NATURTYPER OG ARTER

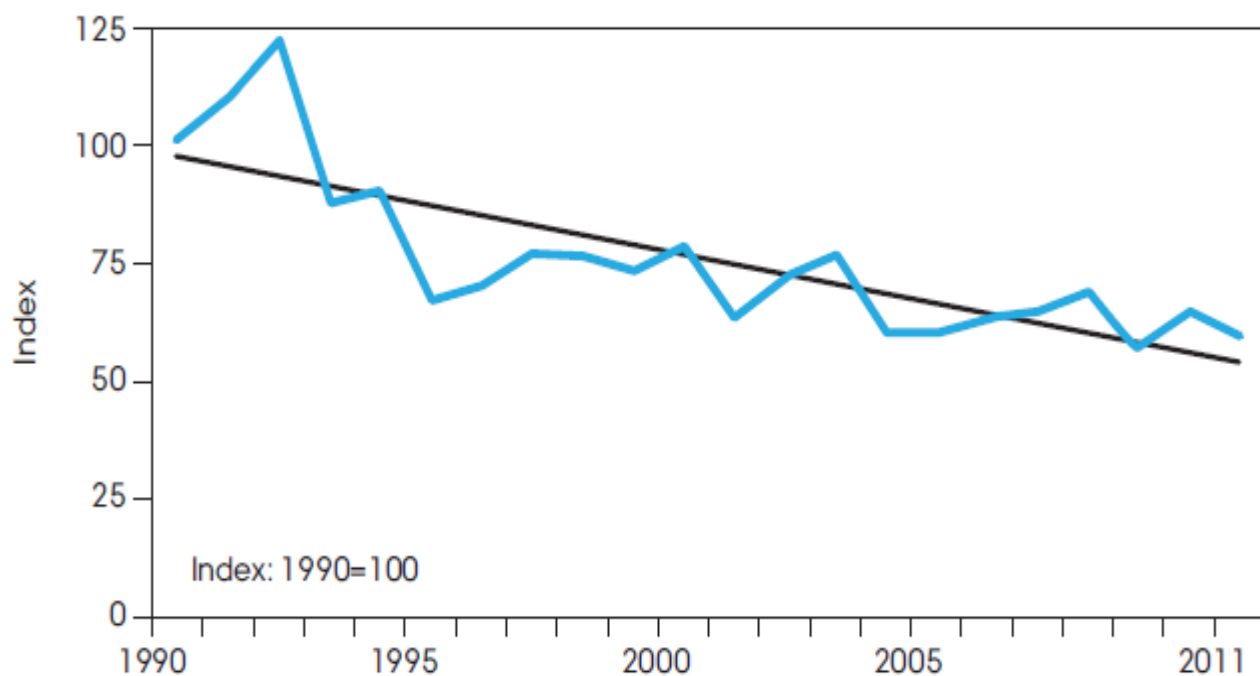
Habitatdirektivets Artikel 17 rapportering

Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 98

2014

EUROPÆISKE GRÆSLANDS- SOMMERFUGLE: 50% TILBAGEGANG!

MANGE EUROPÆISKE ARTER ER NATURLIGT KNYTTET TIL DET EKSTENSIVE LANDBRUGSLAND

INTENSIVERING AF LANDBRUGSDRIFTEN

OPHØR AF TRADITIONELLE PLEJEMETODER

Guldblomme

Blåhatjordbi

Skovperlemorsommerfugl

Brushane

Nikkende kobjælde

Natpåfugleøje

Cinnobervokshat

NATURPLEJERE HAR EN ENESTÅENDE MULIGHED FOR AT GØRE EN VIGTIG FORSKEL FOR AGERLANDS-NATUREN

Fotos: Anne Eskildsen, Heidi Holbeck

Markfirben

Horndrager

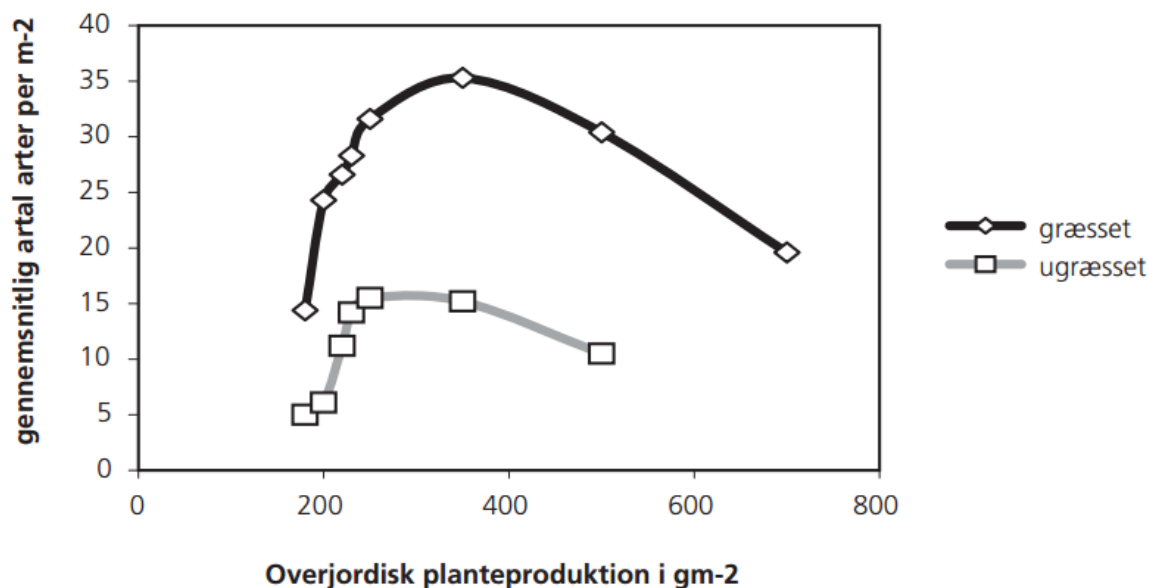
Guldblomme og bølleblåfugl

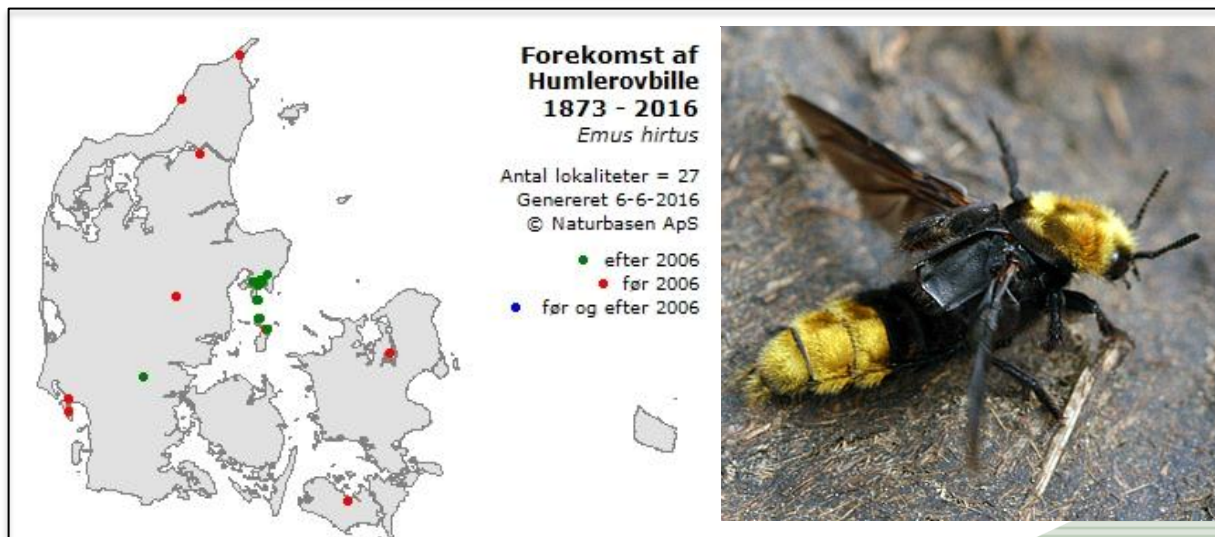
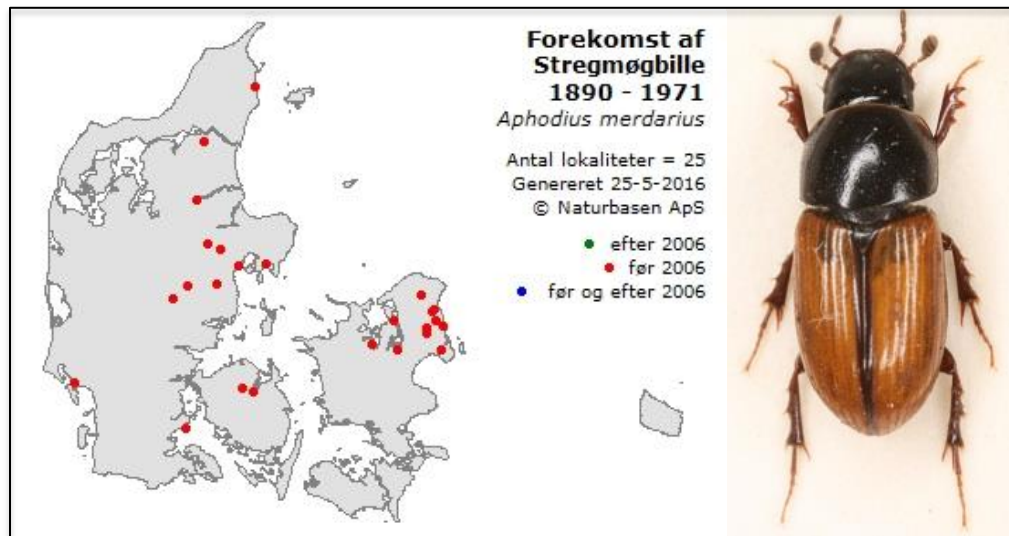
Kilde: Buttenschøn (2007)
Foto: Anne Eskildsen, Ruen Engelbrecht

GRÆSENDE DYR GIVER LYS OG DYNAMIK

- Hindrer tilgroning
- Skaber forstyrrelse
- Fremmer blomstring

MØG ER EN MANGELVARE

ENGES ENDELIGT?

- Landmanden har aldrig afgræsset enge og overdrev for guldblommernes og engfuglenes skyld – men fordi det kunne betale sig!
- Derfor er vi nødt til at ”starte forfra” og redefinere mål og indsats.

I DAG SKAL VI PASSE DE LYSÅBNE AREALER FORDI:

- Det fremmer den biologiske mangfoldighed
- Over halvdelen af alle §3 arealer mangler græsning
- ...Men naturpleje også kan være en god forretning!

HVAD SIGER LANDMÆNDENE?

- Vil gerne naturen
- Fokus på produktion
- Skal være praktisk muligt
- Bekymring for afledte effekter af naturpleje
- Restriktioner og kontrol
- Ændringer i regler
- Økonomi

NATURPLEJE SOM DRIFTSGREN

FOKUS PÅ KVALITET OG DEN GODE HISTORIE

PENGE AT TJENE PÅ NATURPLEJE

Nye tendenser:

- Det er muligt at få økonomi i naturplejen, men det kræver fokus på god management og optimering af indsatsen
- Pengene tjenes på tilskud og kød
- Tilskuddet udgør ca. 50 pct. af indtjeningen

HVEM HAR SUCCES MED NATURPLEJE?

- Engagerede landmænd
- Dem der har en god indsigt i de kvægfaglige hensyn på naturarealer
- Dem der kan optimere arbejdsgange
- Dem med robuste racer
- Dem der har et godt samarbejde med kommunen
- Dem der selv har vinterfoder
- Dem der lægger en strategi for naturplejen

AMMEKØER I DANMARK

- I dag er der ca. 100.000 ammekøer i Danmark
- Gens. besætningsstørrelse er på ca. 12 ammekøer
- Hovedparten er fritidslandmænd
- Danmark er i dag ikke selvforsynende med oksekød.....

MÅLET MED NATURPLEJE: AT FREMME OG BEVARE SJÆLDNE OG TRUEDE DYR OG PLANTER

**Det er de mest sjældne dyr og planter,
der bør bestemme plejen**

STRATEGI FOR NATURPLEJE

- De mest værdifulde naturarealer er ofte ukorrente og fjerntliggende arealer
- Besværlige at pleje
- Lav tilvækst for dyrene
- En væsentlig del af økonomien skal komme fra tilskud
- **Målet er naturpleje, men tilskudsbetingelser skal kunne opfyldes**

VIRKEMIDLER TIL NATURPLEJE

- Indsatsen skal ske via frivillige støtteordninger til landmænd gennem Landdistriktsprogrammet
 - Tilskud til pleje af græs- og naturarealer
 - Natura 2000 projektordninger (rydning, hegning, forberedelse til afgræsning, ændret hydrologi)
 - Tilskud til lavbundsjorde og vådområder (klima, natur, miljø)
 - LIFE Natura projekter (primært kommuner og stat)
 - Skovordninger

HVILKE TILSKUD KAN MAN FÅ SOM NATURPLEJER?

5 ÅRIGT TILSKUD TIL PLEJE AF GRÆS- OG NATURAREALER

63 sider

Miljø- og
Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen

Vejledning om tilskud til
Pleje af græs- og natur-
arealer 2016

NaturErhvervstyrelsen
Januar 2016

198 sider

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen

Vejledning om direkte
arealstøtte 2016

Grundbetaling, grønne krav, ø-støtte og
støtte til unge nyetablerede landbrugere
2016

TILSKUD MED OG UDEN GRUNDBETALING (GB)

Tilskud der kombineres med grundbetaling (tilsagnstype 67)	kr./ha/år	+ GB (basis)
Pleje med afgræsning	1.650	3.550
Pleje med slæt	850	2.750
Tilskud der ikke kombineres med grundbetaling (tilsagnstype 66)		
Pleje med afgræsning	2.600	
Pleje med slæt	1.050	

Grundbetaling 2016 i alt ca. **1.900 kr. pr. ha.**

Ved vurdering inddeles marken i områder,
som er nogenlunde ensartet

Arealet er ikke
støtteberettiget

Arealet er
støtteberettiget

Arealet er ikke
støtteberettiget

Arealet er
støtteberettiget

Arealet er ikke
støtteberettiget

Vurdering skal ske ned på 100 m²
Inddeling af støtteberettigede og ikke
støtteberettigede arealer kan være svær!

PLEJE AF GRÆS- OG NATURAREALER - KONTROL VED SYNLIGT AFGRÆSSET

Arealet skal d. 15. september være synligt afgræsset
31. august for tilsagn indgået før 2015

- Afgræsses i periode 1. juni – 15. september
- Dyrene behøver ikke at være på arealet hele perioden
- Arealer over 100 m² der ikke opfylder kravene skal trækkes ud af ansøgningen
- Arealer med GB:
 - Min. 50 pct. af plantedækket er tydeligt afbidt og minde end 40 cm.
- Arealer uden GB:
 - Min. 50 pct. af plantedækket er tydeligt afbidt. På hede, dog 50 pct. mellem lyngen.

Foto: Heidi Buur Holbeck

KONTROL AF NATURAREALER – FAST GRÆSNINGSTRYK

- Vælges til ekstensive arealer
- Dyrene *skal* gå på arealet i juni, juli og august
- Fra 2015 min. 1,2 SK pr. ha. Ældre tilsagn min. 1,5 SK pr. ha.
- MEN kommunen kan fastsætte et lavere græsningstryk, ud fra en faglig vurdering
- Vigtigt at give besked til NaturErhvervstyrelsen, hvis dyr flyttes

Foto: Heidi Buur Holbeck

MÅLRETTET NATURPLEJE

- MED FOKUS PÅ GOD AFGRÆSNING – DER PASSER TIL TILSKUDSREGLER OG NATUREN

- Græsningstrykket og dyreracen er tilpasset de arter som arealet skal plejes for
- Arealer bør ikke slås, hvis græsningen i sig selv er nok
- Nektarplanterne skal blomstre
- Undgå afpudsning i efteråret – fjern plantematerialet

HVILKE ARTER ER PÅ AREALERNE? LANDMÆNDENE VED FOR LIDT OM DEN NATUR DE PLEJER

REKORD STORT ANTAL ANSØGERE TIL PLEJE AF GRÆS- OG NATURAREALER I 2015

Samlet antal tilsagn i 2015 = 28.400 ha

Samlet antal afslag = 6.600 ha

Antal ansøgere

- Der var i alt ca. 3.000 ansøgere. Der blev søgt for 60 mio. kr. mere, end der er til rådighed (250 mio. kr.)

Prioriteringsgruppe 1

- Alle marker i den særlige Natura 2000 udpegning fik tilsagn = ca. 19.700 ha.

Prioriteringsgruppe 2

- Alle marker udenfor Natura 2000 med HNV-værdi 6 og derover fik tilsagn, i alt ca. 8.200 ha.
- Marker med HNV = 5 fik kun tilsagn, hvis de var større end ca. 12 ha, i alt ca. 500 ha. Afslag til ca. 4.900 ha.

Prioriteringsgruppe 3

- Gentegninger i Natura 2000 udenfor den særlige udpegning alle fik afslag, i alt ca. 1.100 ha.

Prioriteringsgruppe 4

- Arealer i vådområdeprojekter alle fik afslag, i alt 600 ha.

HVOR MANGE PENGE ER DER TIL NATURPLEJE FREMOVER?

Udløbsanalyse plejegræs 2015-19	2015	2016	2017	2018	2019*
Afsatte midler, mio. kr.	250	130	190	180	243
I alt tilsagn der udløber (ha)	17.211	3.357	13.254	17.024	18.193
Særligt udpegede Natura 2000 områder (ha*)	12.050	2.149	8.163	9.999	10.245

- Det er ikke alle udløbne tilsagn, der vil kunne gentegne med den ny målretning af ordningen.
- Der vil mangle midler til naturpleje fremover!
- Hvis der mangler midler til Økologisk arealtilskud, kan der hentes midler fra 'pleje af græs- og naturarealer'.

*Analysen for 2019 indeholder ikke de tilsagn der blev indgået i 2015 med tilbagevirkende kraft til 2014.

Kilde: NaturErhvervstyrelsen

TILSKUD TIL NATURPLEJE – FORVENTNINGER TIL DE NÆSTE ÅR

- Der vil over de næste år være midler til at indgå nye tilsagn på mellem 19. – 25.000 ha. årligt.
- Mellem 56 – 70 pct. af alle de tilsagn der udløber vil ligge i de særligt udpegede områder.
- Skal prioriteres højest
- Målsætning om at øge plejeindsatsen i Natura 2000 områderne. Dvs. flere ha må forventes, at skulle plejes inden for de særligt udpegede områder.

HVILKE AREALER SKAL MAN PRIORITERE AT GIVE TILSKUD TIL?

TILSKUD TIL PLEJE AF GRÆS- OG NATURAREALER

**Plejeindsatsen er blevet mere målrettet -
Kun tilskud til arealer med høj naturværdi**

Natura 2000

1. *I de særligt udpegede Natura 2000 områder (min. 50 pct. af arealet)*

Uden for de særligt udpegede Natura 2000

2. Prioritering af arealer med en høj naturværdi (HNV score på min. 5) (også inden for Natura 2000 fra 2017)
3. I Natura 2000, hvor min. 90 pct. er gentegning af tilsagn
4. Arealer som er med i vådområdeprojekt (inden for og uden for Natura 2000)

HØJ NATURVÆRDI

Alle lysåbne arealer vurderes ud fra 14 forskellige parametre og tildeles en score fra 0-13 ud fra følgende kriterier

- Kystnærhed
- Lavbundsareal
- Skråning/Skrænt
- Beskyttet natur
- Nærhed til beskyttet natur
- Nærhed til småbiotop
- Ekstensiv landbrugsdrift
- Økologisk mark
- Planteindikator 1
- Planteindikator 2
- Planteindikator 3
- Forekomst af rødlistet/bilags art 1
- Forekomst af rødlistet/bilags art 2
- Forekomst af rødlistet/bilags art 3

PLANTEINDIKATORER

Planteindikatorer 1, 2 og 3 er baseret på beregning af en arts middelscore for planteregistreringer. Vær obs. på prioritering i registreringerne.

Hver planteart tildeles en score fra -1 til 7

Videnskabeligt navn	Dansk navn	Lysåben	skov
<i>Abies alba</i>	almindelig ædelgran	-1	-1
<i>Abies nordmanniana</i>	nordmannsgran	-1	-1
<i>Acer campestre</i>	navr	3	5
<i>Acer platanoides</i>	spids-løn	1	4
<i>Acer pseudoplatanus</i>	ahorn	1	1
<i>Achillea millefolium</i>	almindelig røllike	3	3
<i>Achillea millefolium</i> ssp. <i>lanulosa</i>		3	4
<i>Achillea millefolium</i> ssp. <i>millefolium</i>	Almindelig røllike, hovedunde- rart	3	3
<i>Achillea ptarmica</i>	nyse-røllike	3	3
<i>Acorus calamus</i>	kalmus	0	0
<i>Actaea spicata</i>	druemunke	5	5
<i>Adoxa moschatellina</i>	desmerurt	3	3
<i>Aegopodium podagraria</i>	skvalderkål	0	0
<i>Aesculus hippocastanum</i>	hestekastanie	0	0
<i>Aethusa cynapium</i>	hundepersille	0	0
<i>Agrimonia eupatoria</i>	almindelig agermåne	3	3
<i>Agrimonia procera</i>	vellugtende agermåne	3	3
<i>Agrostis canina</i>	hunde-hvene	4	4
<i>Agrostis capillaris</i>	almindelig hvene	3	3
<i>Agrostis gigantea</i>	stortoppet hvene	2	2
<i>Agrostis stolonifera</i>	kryb-hvene	3	3
<i>Agrostis stolonifera</i> var. <i>maritima</i>	klit-hvene	6	6

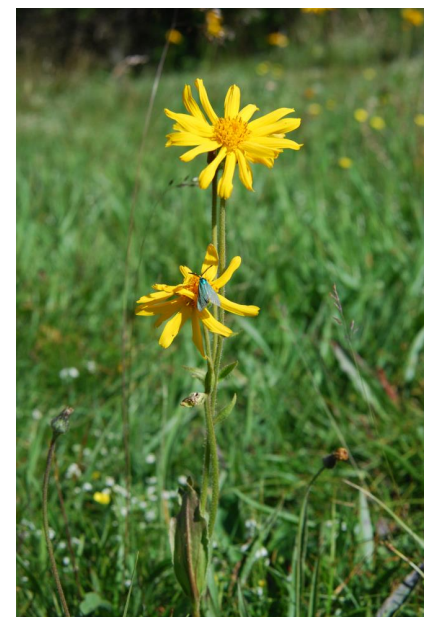
RØDLISTEDE OG BILAGS ARTER

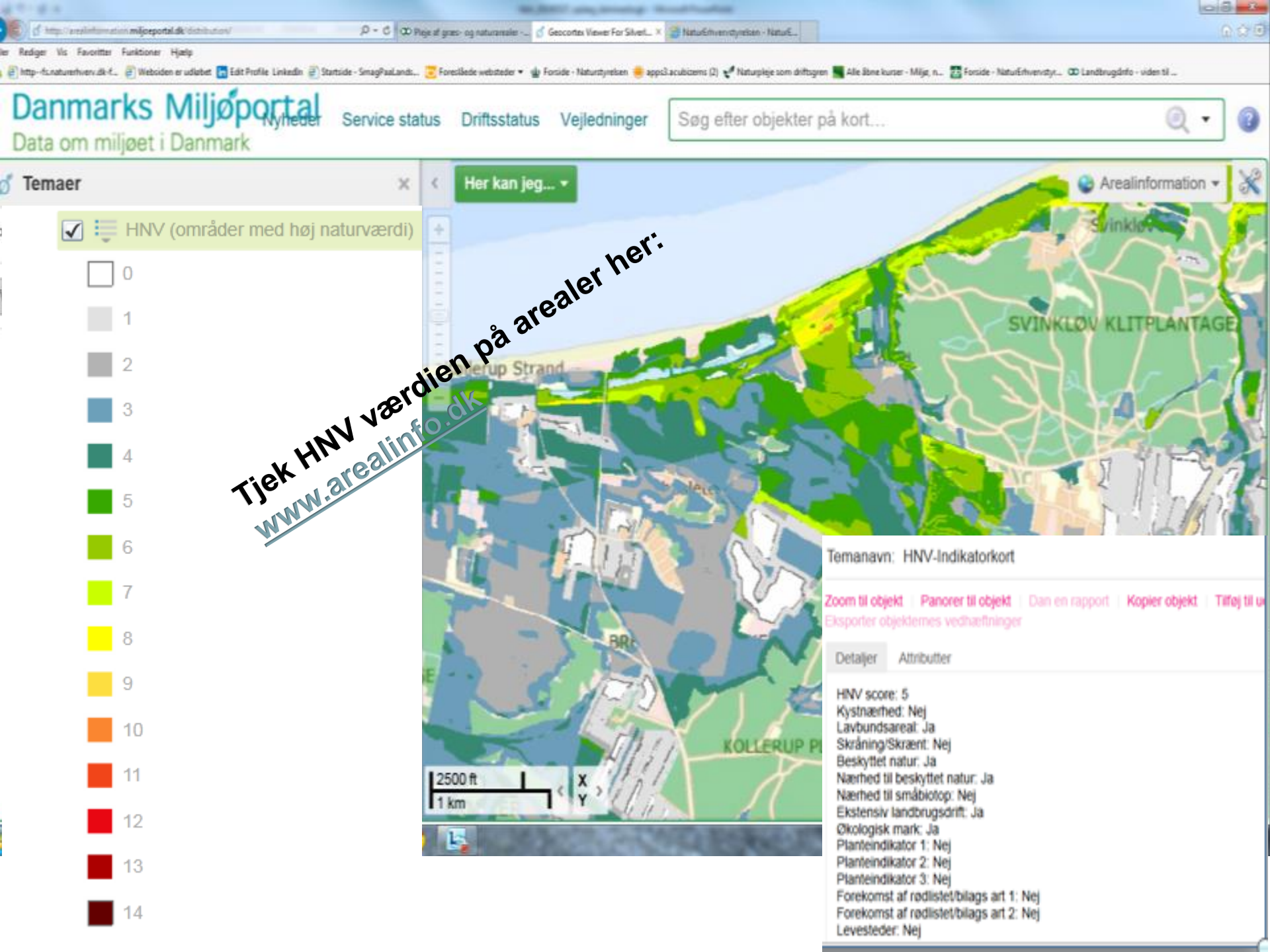
- Der medtages arter anført på Habitatsdirektivets Bilag II og Bilag IV, eller arter anført som rødlistet i kategorierne:
 - RE: Forsvundet
 - CR: Kritisk truet
 - EN: Moderat truet
 - VU: Sårbar
 - NT: Næsten truet

BELØNNING FOR GOD NATUR

- Det nye system betyder, at det bliver en fordel at have gode naturarealer og sjældne arter
- Prioritering efter HNV gælder kun § 3 arealer uden for Natura 2000 områder
- Men giver også større usikkerhed for landmændene for om de kan få tilskud

HNV SCORE

PRIVATE DATA OVER DYR KAN INDRAPPORTERES
TIL FUGLE OG NATUR

Forside Naturbasen Lokalteter Artslister Forum Galleri Biowide Felthåndbog Kalender Artikler Bruger Hjælp

Natur og Museum

NATUROG MUSEUM

Damtæger
af S. Partridge

Seneste nummer af Natur og Museum

Sponsor

BØGER

FLORA
DEN NYE NORDEN
DANSK PATTEDYR ATLAS
Fugle i felten
DANMARKS SVAMPE

Naturbasen

Fænologi | Avanceret søgning | Statistik | Indtast observationer

Naturobservationer fra hele landet

Gruppering: Rige/Klasse Husk indstillinger: ☐

Dato type: Observationsdato Sprog: Dansk (Latin)

Filtrering: Vælg region Vælg kommune Alle arter

Filtrering: Vælg klasse Vælg orden Vælg artsgruppe

29-02-2016

Dyreriget (Animalia)

Fugle (Aves)

Andefugle (Anseriformes)	
<u>Bramgås (<i>Branta leucopsis</i>)</u>	
2600 ad fou	Birkelund 🌐
Søren M. Rasmussen 📄 🕒 📍 🗑️	
<u>Gravand (<i>Tadorna tadorna</i>)</u>	
1 ad fou	Birkelund 🌐
Søren M. Rasmussen 📄 🕒 📍 🗑️	
<u>Gråand (<i>Anas platyrhynchos</i>)</u>	
22 ad fou	Birkelund 🌐
Søren M. Rasmussen 📄 🕒 📍 🗑️	
12 ad ♂♀	Lillesø, Ry 🌐
Line Aagaard 📄 🕒 📍 🗑️	

Naturbasen App

••••• Telenor DK E 12.47

NATURBASEN

Hvad kan jeg se her? Mine observationer

Hvor er jeg? Hvad er det?

Indberet

Log ud

HNV SCORE

- Der er landsdækkende udpeget 302.000 ha med HNV score på 5 og derover
- 160.000 ha er udenfor Natura 2000
- 142.000 ha er indenfor N2000

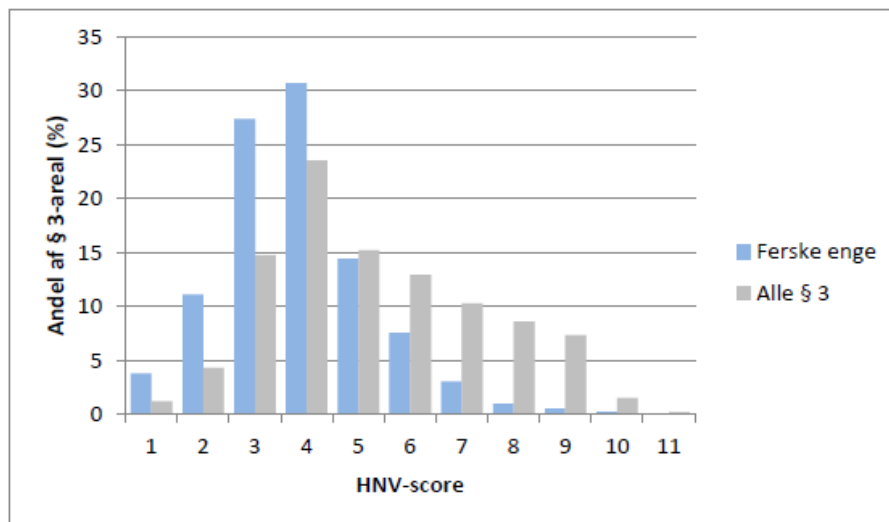

HNV	KHa 2015	KHa 2016
0	1176	1170
1	1048	1028
2	294	286
3	78	76
4	78	74
5	92	91
6	56	60
7	46	48
8	38	38
9	29	31
10	21	24
11	8	9
12	1,3	1,3
13	0,03	0,03

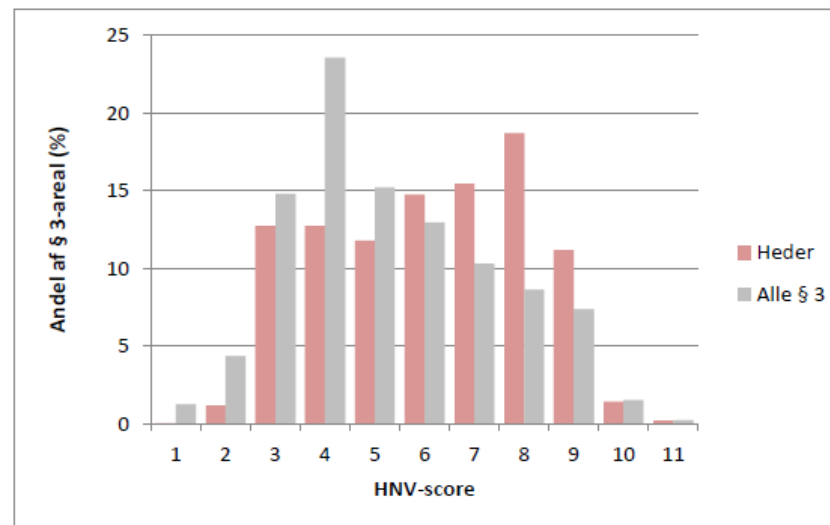
Kilde: Aarhus Universitet

HNV SCORE - AREALFORDELING

Fordeling af HNV-medianscoreværdier for alle §3 arealer og hhv. §3-eng og heder

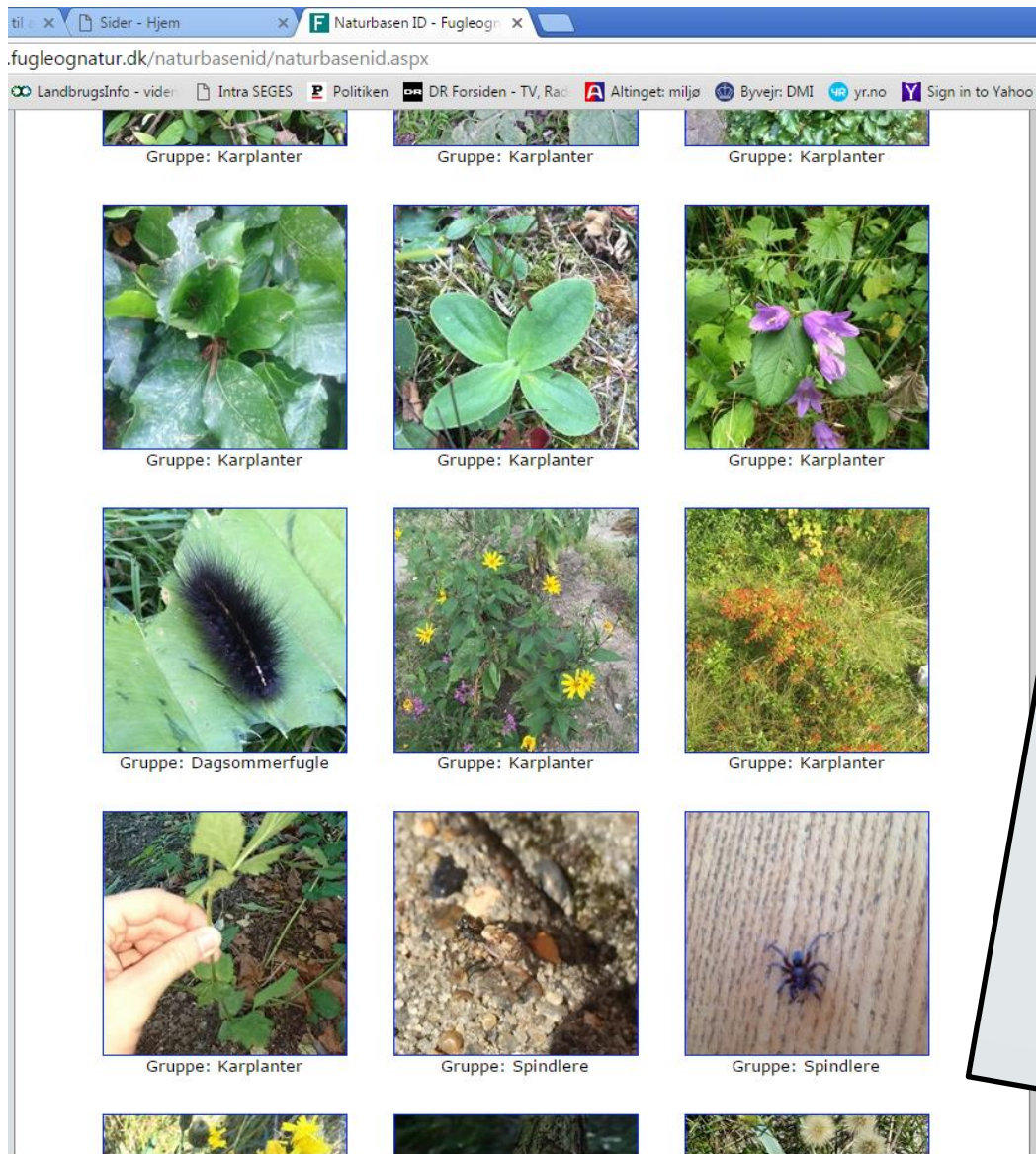
Ca. 70 pct. af engene har en HNV score på 4 eller derunder

Ca. 70 pct. af hederne har en HNV score på 5 og derover

HVILKE ARTER ER PÅ AREALERNE? LANDMÆNDENE VED FOR LIDT OM DEN NATUR DE PLEJER

vi anvender cookies til at forbedre din oplevelse. Du accepterer brugen af cookies ved at klikke på OK eller ved at klikke videre

ERFARINGER FRA TEMADAGE FOR LANDMÆND OG OPSAMLING PÅ NATURTJEK

Gratis Temadage

Kom til gratis temadage og infomøder om naturpleje fra juni til oktober 2016. Læs mere om arrangementerne her.

Aktiviteter i hhv. 2015 og 2016

- 6 temadage for naturpleje
- 5 infomøder
- 1 temadag for rådgivere
- Ca. 1000 deltagere

Hegn

Inden der bliver sat hegn op, er der en række ting, der skal tages stilling til. Det er vigtigt at beslutte, hvilken type af hegn og kvalitet, der er behov for. Desuden bør man planlægge, hvordan hegnet kan sættes op, så man er sikker på at opnå de bedste mulige adgangs- og arbejdsforhold til pasningen af dyrene. Det er også afgørende, hvordan der føres strøm til hegnene, og nogle naturområder kan den eneste mulighed for spændingsgiver være solcelleanlæg eller batteri.

Hvis lodsejer, dyreholder og hegnejer ikke er den samme person, bør der laves en græsningsaftale eller græsningsaftale, inden hegnet opsættes. Skel mellem marken, helst sammen med naboen, så man har hegne for tæt på skel.

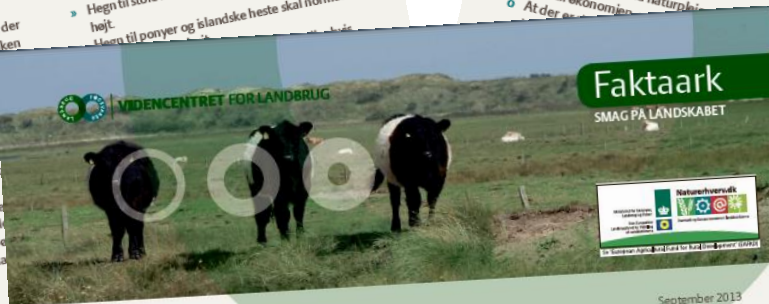
Type af hegn

Fælles for alle typer af elhegn er, at der skal være god jordforbindelse, og at hegnet er eksternt for en afstand af ca. 200 m fra stærk strøm.

- Kvæg
 - » En tråd er normalt nok til kreaturer, men på naturområder opsættes 0,5 og 0,9 meters højde.
 - » Minimum to tråde, hvis der er i arealet.
 - » Minimumskrav til spænding er 10 kV.

- Heste
 - » En tråd er ofte nok til heste, der opsættes normalt 2 tråde i meters højde.
 - » En tommelfingerregel siger, at midt på hestens bringe.

- Hegn til store heste skal normalt være 120-140 cm højt.
- Hegn til ponyer og islandske heste skal normalt være 80-100 cm højt.

Førstegangspleje

Førstegangspleje er den betegnelse, man bruger, når man påbegynder pleje af arealer, der ikke har været drevet eller plejet i flere år. Med førstegangspleje ændrer man arealets tilstand. Derfor skal man have kommunens tilladelse, før man går i gang med pleje på SS3 beskyttede arealer. Kommunen kan også vejlede om, hvordan førstegangsplejen udføres bedst.

kommunens tilladelse, før man går i gang med pleje på SS3 beskyttede arealer. Kommunen kan også vejlede om, hvordan førstegangsplejen udføres bedst.

Økonomi i naturpleje

Før man går i gang med naturpleje, er det vigtigt at overveje forholdet til økonomien.

- At der er økonomi i naturpleje.

Der er flere aspekter i økonomien, der giver underskud fremadrettet. De økonomiske kalkulationer skal tage hensyn til alle samtlige variable, herunder forrentning af og ejer. Kapitalen kræver med 17 indtægtsiden søges på arealforrentning af

ifølge beregninger, så arealer med naturpleje er i indre pr. l.

For man søger EU-støtte til et landbrugs- og naturareal, er det vigtigt at være helt sikker på, hvem der råder over arealet. Ved forpagtningsaftaler er det forpagter, der kan søge om EU-støtte, mens det i græsningsaftaler er ejeren.

EU-støtte til landbrugs- og naturarealer udbetales til den, der råder over arealet og samtidig overholder betingelserne for at modtage støtte. Derfor skal man kunne dokumentere, at man er den aftalte part, der har rådigheden, hvis man for eksempel søger enkeltbetalingsstøtte, økologistøtte, støtte til miljøordninger og lignende. Hvis man ikke kan påvise sin rådighed over arealet, kan det føre til krav om tilbagebetaling og i værste fald sanktion.

Foto: Lene Højland

EU-støtte til naturpleje ved forpagtnings- og græsningsaftaler

Derfor er det vigtigt, at grundlaget for aftalen er stringent, og at det er helt klart, hvem der har rådigheden. Der er set eksempler, hvor to ansøgere har søgt støtte til det samme areal - begge i den tro, at de havde rådigheden ud fra samme aftale.

Aftalens stringens starter allerede i valg af ord. Udtrykket "forpagtningsaftale" dækker aftaler, der tillægger forpagter rådigheden over arealet, mens græsningsaftaler sikrer, at det er ejeren, der fortsat råder over arealet. I forpagtningsaftaler er det således forpagter, der kan søge om EU-støtte, mens det i græsningsaftaler er ejeren.

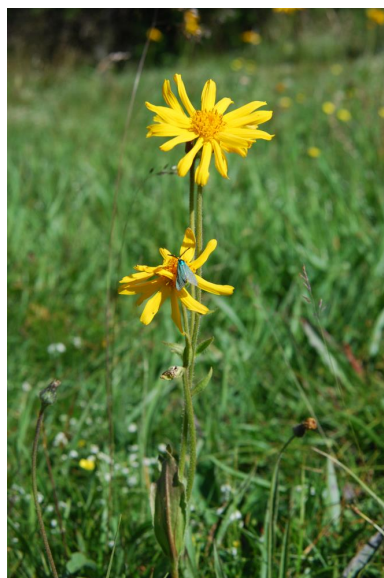
Foto: Casper Larsen

Foto: Heidi Børst Halberck

Find dem på www.Landbrugsinfo.dk

Regler i samspil med naturpleje

- Naturbeskyttelseslovens § 3
- Miljøgodkendelse af husdyrbrug
- 15 års genopdykningsret
- 1 års reglen ved ophør af miljøtilsagn
- Rydningspligt
- Bilag IV-arter
- Fredede arter

HVILKE BEGRÆNSNINGER KAN NATUREN GIVE FOR LANDBRUG?

Produktions- og økonomistyring

Få et overblik over produkter og værktøjer du og dine kolleger sammen kan bruge i forbindelse med planlægning, budgettering og opfølgning. Se mere om webstedet [her](#) .

Vælg produkter inden for planlægning & budgettering eller opfølgning

FAKTA OG MYTER OM NATURTILTAG

1. "Arealer bliver til § 3 beskyttede arealer "over natten""
2. "Hvis du plejere eller etablere natur, bliver du fanget i Miljøgodkendelserne"
3. "Søg ikke tilskud til naturpleje – så kan du få krydsoverensstemmelse på de øvrige arealer"
4. "Hvis du etablere et vandhul kommer der krav om bræmmer omkring vandhullet og du kan ikke bygge"
5. "Genopdyrkningsretten virker ikke, hvis der kommer fredede arter"

”HVIS DU PLEJERE ELLER ETABLERE NATUR, GIVER DET PROBLEMER MED MILJØGODKENDELSEN”

- Hvor giver naturen problemer i miljøgodkendelserne?
- Hvilke problemer medfører naturen?
- Hvad kan man gøre?

NATUR SOM RESTRIKTION FOR MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTION

Specifikke ammoniakreduktionskrav for miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau (fra det samlede, ansøgende anlæg)
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 (ammoniakfølsomme habitatnaturtyper, § 3 heder og overdrev inden for Natura 2000)	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden. 0,2 - 0,7 kg N/ha/år
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 (§ 3 heder > 10 ha, § 3 overdrev > 2,5 ha, højmoser og lobeliesøer uden for Natura 2000)	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.	Kommunen laver konkret vurdering Max. merdeposition $\geq$ 1,0 kg N/ha pr. år.

KATEGORI 1: HABITATNATURTYPER

Våde dværgbusksamfund med klokkelyst

4010 Nordatlantiske våde heder med *Erica tetralix*

Tuer med klokkelyst, Midtjylland. Foto: Bert Wiklund.

Kilde: SNS (NST)

Max. Totaldeposition
afhængig af antal
husdyrbrug 0,2 - 0,7 kg
N/ha/år

Ved kortlægning:

- 44 habitatnaturtyper
- Ingen direkte information til lodsejere
- Ingen egentlig klageadgang
- Kortlagt ca. 13.600 ha som habitatnatur
- Målet er at habitattyperne skal sammenbindes og udvides!

SKRÆK EKSEMPEL: KALKOVERDREV NÆR EJENDOM – KATEGORI 1 NATUR

Ortofoto, Copyright COWI

- Ny-godkendt produktion søger ny udvidelse
- Nyt "kalkoverdrev" er kortlagt
- Artsfattigt og randpåvirket
- Total dep. 2,9 kg N/ha/år eksisterende
- Ansøgt 2,3 kg N/ha/år (dvs. fald ift. nudrift)
- Ansøger ejer overdrevet og sikrer plejen – giver god struktur
- Arealet bliver gødet
- Eneste kategori 1 inden for >1 km

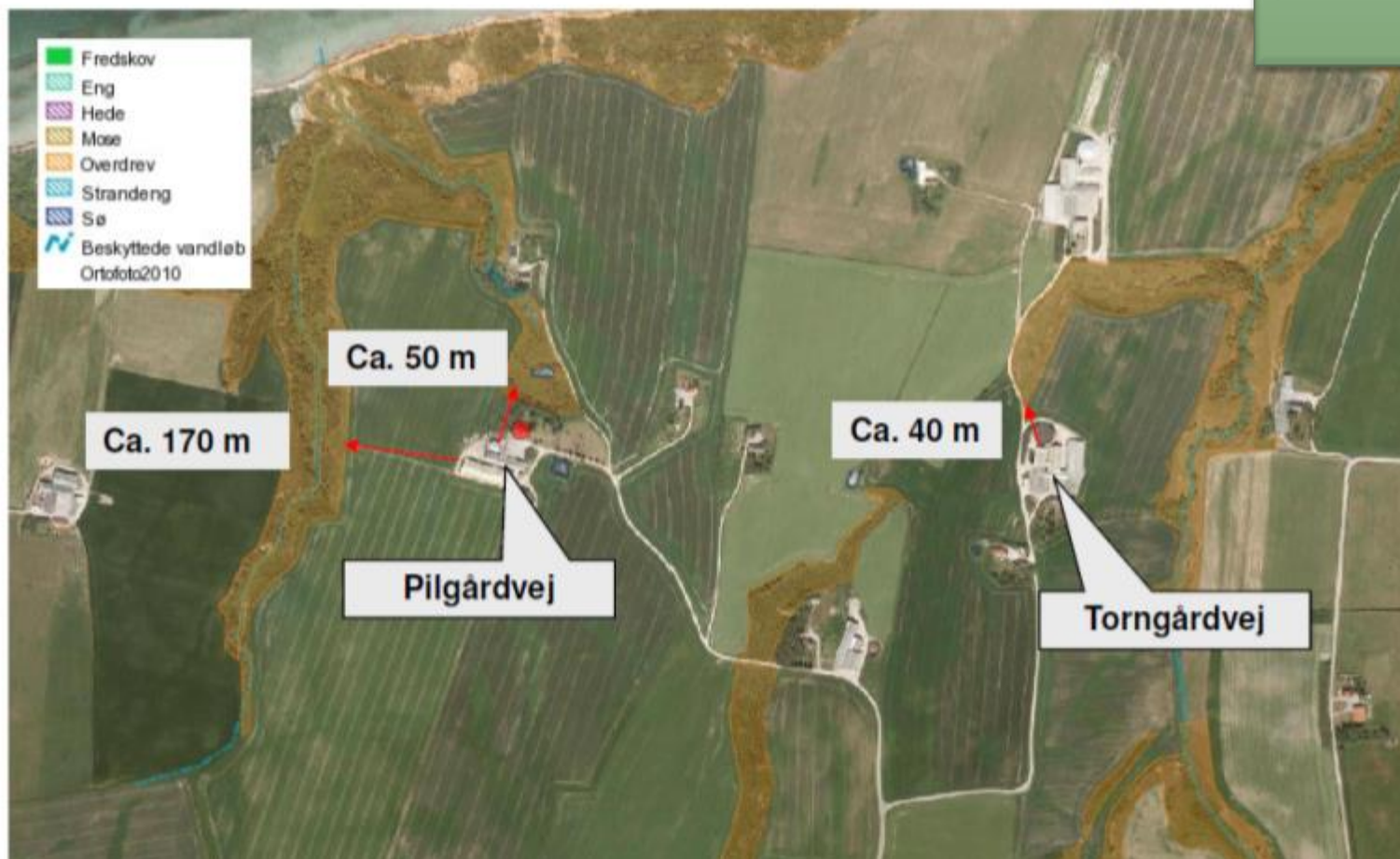
CASE FRA LEMVIG – KATEGORI 2 NATUR

Kategori 2:

§ 3 heder > 10 ha,
§ 3 overdrev > 2,5 ha,
højmoser og
lobeliesøer uden for
Natura 2000)

Max. totaldeposition
på 1,0 kg N/ha pr. år

Følsomme naturområder §3

KATEGORI 3 NATUR

- Afhænger af en konkret vurdering
- Arealer med særlige regionale eller lokale naturinteresser
- F.eks. udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljø

Kategori 3:

§ 3 Heder, moser og overdrev
Ammoniakfølsomme skove
Kommunen laver konkret vurdering

Max. merdeposition $\geq 1,0$ kg N/ha pr. år.

HVAD BETYDER DET?

- Ny natur kan medføre restriktioner, hvis det udvikler sig til god natur = "kategori natur"
- Ved produktionsejendomme bør nye naturområder etableres i sammenhæng med eksisterende natur og væk fra staldanlæg
- Der arbejdes politisk på tilpasning af reglerne:

*"Der udarbejdes et nyt beslutningsgrundlag, der skal angive mulighederne for at gennemføre en ændring af reglerne for ammoniakdeposition fra husdyrbrug i relation til beskyttet natur",
Naturpakken maj 2016*

15 ÅRS GENOPDYRKNINGSRET – BLIVER NU PERMANENT

- Giver mulighed for at opdyrke jorden, selvom der i mellemtiden er kommet god natur
- Må ikke være beskyttet når genopdyrkningsretten indføres
- Også muligt ved etablering af f.eks. Minivådområder
- Incitament til at landmænd lader jorden ligge uden opdyrkning

”Genopdyrkningsretten virker ikke, hvis der kommer fredede arter”

VANDHUL MEDFØRER RESTRIKTIONER

”HVIS DU ETABLERE ET VANDHUL KOMMER DER KRAV OM BRÆMMER OMKRING VANDHULLET OG DU KAN IKKE BYGGE”

- Ja/Nej?
- Der kan stilles krav om bræmmer omkring vandhuller med bilag IV arter, men forvaltningen er blevet mere lempelig
- Diffus påvirkning fra f.eks. ammoniak vurderes ikke at have konsekvenser (hvor den pågældende forurening begrænses af andre regler)
- Anbefalet afstand min. 300 m mellem staldanlæg og vandhul

BILAG IV ARTER

- Bilag IV arterne kan godt være almindelige i Danmark, men sjældne i EU.
- Danmark har derfor et særligt ansvar for at beskytte disse arter
- Eksempelvis:
- Spidssnudet frø
- Stor vandsalamander
- Markfirben

Spidssnudet frø, Bilag IV-art.
Foto: Colourbox.

BILAG IV ARTER

Eksempler på bilag IV-arter er: Alle arter af flagermus, odder, markfirben og stor vandsalamander, løvfrø, strandtudse, spidssnudet frø, birkemus og hasselmus.

Hvad gælder:

- Bilag IV-arterne er beskyttet mod indsamling og der er forbud mod at slå arterne ihjel.
- Arternes yngle- og rasteområder er også beskyttet mod ødelæggelse og beskadigelse.
- Der kan etableres nye levesteder i stedet for de gamle
- Der er 39 danske dyrearter der er beskyttet på habitatdirektivets bilag IV.

ETABLERES DER SÅ INGEN VANDHULLER MERE?

Overvældende interesse for at etablere levesteder til markfirben, birkemus og padder

Interessen for tilskudsordningen Særlige levesteder for bilag IV-arter har været overvældende. 600 ansøgere har søgt for ca. 49 millioner.

Publiceret 10. februar 2016

NaturErhvervstyrelsen har modtaget ca. 600 ansøgninger, og der er søgt for ca. 49 mio. kr. I alt er der afsat 10 mio. kr. til ordningen i 2015/2016. Vi er i gang med sagsbehandlingen, men har endnu ikke det fulde overblik over, hvilke ansøgninger, der imødekommes.

FREDEDE ARTER

***”GENOPDYRKNINGSRETEN VIRKER IKKE, HVIS
DER KOMMER FREDEDE ARTER”***

FREDEDE ARTER I DANMARK – HVEM ER DE?

- **Alle krybdyr** er fredede: Alm. - og Skovfirben, Hugorm, Markfirben, Snog, Stålorm
- **Alle padder** er fredede: Der findes **14 arter** af padder i Danmark. De omfatter salamandre, frøer og tudser.
- **De fleste pattedyr**, som lever vildt i Danmark, er fredede (hvis ikke der er jagttid på dem): Ca. **50 arter**. Heraf må 10 af arterne jages.
- **Plantearter**: Ca. 1.000 hjemmehørende plantearter, heraf er ca. **70 arter** fredede, heraf ca. 35 orkidéer.
- **Insekter**: Fundet omkring 20.000 arter af insekter. Heraf er **10 arter** fredet. Det er biller, guldsmede og sommerfugle. 2 af arterne, billen eghjort og sommerfuglen herorandøje regnes nu som uddøde i Danmark.

FREDEDE ARTER

*Dyr og planter, der er truet af udryddelse, er fredede.
Fredede dyr må ikke samles ind eller slås ihjel
Planterne må ikke fjernes fra det sted, de vokser eller
ødelægges.*

Ingen genopdyrkning - hvis der kommer fredede arter - Ja/nej?

- De delarealer hvor der er kommet fredede arter må ikke genopdyrkes – heller ikke selvom man har en genopdyrkningsret
- Resten af arealet må gerne genopdyrkes

Fredede arter kan hurtigt indfinde sig – Ja/nej?

- Normalt ikke, men f.eks. orkideer kan indfinde sig i løbet af få år, hvis forholdene er til det

TILTAG I OG OMKRING DYRKNINGSFLADEN

- Vibelavninger
- Markhjørner
- Hegn, remiser og småbiotoper
- Vandhuller
- Skæve hjørner og kanter

LANDBRUGET OG BIODIVERSITETEN

Fem landbrug med fokus på fem forskellige arter

” Det nytter at lave en fælles målrettet indsats for at bevare og fremme enkelte arter.

BIODIVERSITET

Biodiversitet betyder mangfoldigheden af levende organismer. Ordene "bio", der betyder liv, og "diversitet", der betyder forskellighed. Biodiversitet omfatter altså forskelligheden af arter, gene og økosystemer, hvoraf arterne er det mest brugte mål for biodiversitet.

For at sikre mangfoldigheden af liv er det væsentligt at have fokus på de arter, der er mest udsatte og truede arter. Mål for biodiversitet handler derfor om at sikre og bevare sjældne og truede arter.

Såvel mangfoldigheden af arter, som også vigtige arter og geners indvirkning på naturen, er vigtig for os mennesker, fordi naturen leverer os mange goder og tjenester. Ligesom alle landmænd i Danmark forligner sig at bevare naturen i landbruget, dvs. sørge for, at naturen ikke udsletter sig, end hvad der skyldes den almindelige udvikling i naturens vilkår.

LANDBRUGET OG BIODIVERSITETEN

Den naturlige udvikling i landbruget driftsformer har foringen eller fjernelse af levende arter og dermed en almindelig i den danske landbrugslandskab. Helt grundlæggende landmands genbrug og eksisterende indvirkning på naturen, så de truede arter får mere plads og flere gode levevilkår i landbruget. En indsats for de mest truede arter, hjælper også de arter, der ikke er direkte fokus på. For når forholdene forbedres for én art, der er smukt, hjælper det også mange andre arter, der er afhængige af de samme levevilkår.

Denne proces giver eksempler på, hvordan landmand, med en målrettet indsats og samarbejde med myndighederne, gør en aktiv indsats for biodiversiteten. Fem landmænd fortæller, hvad de gør for at sikre gode levevilkår for nogle bestemte arter. De fem landmænd har det til fælles, at de er meget engagerede i den indsats, der gælder naturen, og derfor accepterer de, at det giver lidt ekstra arbejde. De synes, det er sjovt, og arbejdet i naturen giver dem et puslearbejde i en travl hverdag.

De fem landmænd er blot eksempler blandt mange landmænd, som gør en stor indsats for naturen. Der er rigtig mange landmænd rundt i hele landet, der leverer en indsats, som ikke mange lægger mærke til. Men det er en vigtig indsats, der betyder noget for den danske biodiversitet.

MYNDIGHEDERNE OG BIODIVERSITETEN

Kommuner og Naturstyrelsen har til opgave at forvalte offentlige naturarealer og arbejde for at sikre sjældne og truede arter. Det indebærer ofte et samarbejde med dyreholdere og private lodsejere. De skal være omhyggelige og godkendte til at lade naturen og dyrene være, da mange lodsejere ikke er klar over, at de har nogen specielle eller sjældne arter på deres arealer.

De fem landmænd er glade for den gode dialog, de har med kommunen eller Naturstyrelsen om, hvad de kan gøre for at forbedre levevilkårene for nogle af de særlige arter. Kommunen eller Naturstyrelsen har også hjælp med at søge finansiering til projekter om blandt andet opsætning af hegn.

FORMÅLET MED PJECE

I denne pjec er forfatterne fem landmænd, dyreholdere og dyreskadepersoner i kommunen eller Naturstyrelsen om den særlige art, der har spillet en rolle i den særlige indsats. Kommunen eller Naturstyrelsen har også hjælp med at søge finansiering til projekter om blandt andet opsætning af hegn.

Formålet med pjecen er at vise eksempler på, at det nytter at lave en fælles målrettet indsats for at bevare og fremme enkelte arter. En indsats for naturen kan samtidig være både en sjov, inspirerende og lærerig opgave for landmanden og være med til at skabe god dialog mellem forskellige parter.

Tak for opmærksomheden

